

SELETUSKIRI

1 Üldandmed

Käesoleva projektiga on lahendatud sidevõrgu rajamine Rapla maakonnas, Rapla vallas, Alu alevikus.

Projekti koostamisel olid aluseks:

- Telia Eesti AS lähteülesanne
- Majandus- ja taristuministri 17.07.2015.a. määrus nr.97 Nõuded ehitusprojektile Eesti Standard EVS 932:2017 "Ehitusprojekt"
- Majandus- ja taristuministri määrusest nr.73 (25.06.2015) „Ehitise kaitsevööndi ulatus, kaitsevööndis tegutsemise kord ja kaitsevööndi tähistusele esitatavad nõuded“
- EVS 843_2016 Linnatänavad
- Majandus- ja taristuministri 13.07.2018 määrusele nr 43 Nõuded ajutisele liikluskorraldusele.
- Kohaldatavad standardid (näit. EN; EVS-EN; EVS-HD; IEC)

Projekteeritava telekommunikatsiooni tehnoarajatise alusplaanina on Kirjanurk OÜ poolt 8.04.2026.a koostatud töö nr 14691G "Geodeetiline alusplaan", millele on kantud Riigi Maaametist väljastatud katastriüksuste piirid.

Kinnistute omanikud on selgitatud välja kinnistusraamatu väljavõtetega, juriidiliste omanike volitatud esindajad B-kaardi väljavõtetega.

Projekteeritud side liinirajatis on esitatud asendiplaanil M1:500 (vt joonis 1- 3).

2 Olemasolev situatsioon

Olemasolev Telia sidekanalisatsioon ja sidekaevud Alu alevikus, Rapla vallas.

- Projekti alasse jääb Muinsuskaitseala.
Kinnismälestis: Alu mõisa park, vid: 15324, id: 241
- Projekti alasse jääb Looduskaitseala.
Alu mõisa park, vid: KLO1200297, nähtuse id: 211
- Projekti alasse jääb Riigikaitse ehitise piiranguvöönd:
Kaitseliidu kooli pv, id: 3714818, vid: 32

3 Projektlahendus

Käesoleva projektiga on ette nähtud Telia vaskkaabli võrgu asendamine optilise kaabliga. Kinnistutele, kus puudub olemasolev sidetoru, rajatakse sidetrass sidetoru või mikrotoruga mida kasutatakse optilise kaabli paigalduseks.

Sidetrass paigaldatakse avatud kaevikuga v.a. kinnised läbimineku:

- Enne tööde algust teha tööfront moodsustööd kõik kommunikatsioonide kõrgusmärkide ja asukoha tuvastamiseks looduses.
- **Sidetrassi rajamisel kaitsta valguskaabel mikrotoruga/ sidetoruga, mille tugvus peab vastama kulgemisel teemaal min 750N (vastavalt juhendis "Nõuded**

tehnovõrkude ja -rajatiste teemaale kavandamisel" Tabelis 1 toodud kaitsetoru rõngasjäikuse nõuetele) ja maaüksusele projekteeritud siderajatis peab võimaldama teemaal tehnovõrgu asukohas teehoiu teostamist!

Tee alt kinnisel läbiminekul paigaldada mikrotoru kaitsetorusse 1250N, riigiteemaal paigaldada mikrotoru mahasõidu all kaitsetorusse, mis vastab tugevusele 1250N.

- Alates Telia sidekaevust A14, Muruplatsi kinnistul, rajada sidetrass mikrotoruga 4x14/10mm Rapla tee 3a kinnistule, kuhu paigaldada KKS-2 poolkaev SK-1, edasi rajada sidetrass mikrotoruga erakinnistuteni vastavalt projekti joonisele, Leht 1.
- Alates Telia sidekaevust A8, 6691009 Tiigi põik L2 kinnistul, rajada sidetrass mikrotoruga Tiigi tn 1 ja Tiigi tn 3 jaoks ning teha väljavõte Telia sidetorst Tiigi tn 5 jaoks vastavalt projekti joonisele, Leht 2.
- Keskuse tee 1 kinnistul rajada sidetrassid mikrotoruga Telia sidekaevust A7 kuni spordihooneni ja Telia sidekaevust A6 Keskuse tee 3 kinnistu jaoks (vt Leht 2).
- Keskuse tee 5 kinnistul teha Telia trassist väljavõte mikrotoruga ja rajada trass hooneni (vt Leht 2).
- Saaremäe park kinnistul teha Telia sidetrassist väljavõte mikrotoruga ja rajada sidetrass Saaremäe tn 2 kinnistul oleva hooneni, kus elektrikilbi kõrvale paigaldada sidekilp. Kliendiliin viia korteritesse tuulekasti seest (vt Leht 2).
- Kure tn 7 kinnistu ees, teha Telia sidetrassile väljavõte sidetorstuga ja rajada sidetrass kinnistupiirini (vt Leht 3).
- 6691002 Lao tänav L2 kinnistul rajada Telia sidekaevust A40 sidetrass mikrotoruga Männi tn 7 kinnistu jaoks ja teha Telia sidetrassile väljavõte mikrotoruga Lao tn 4 jaoks (vt Leht 3).
- Lao park kinnistul paigaldada Telia sidetrassile KKS-2 poolkaev SK-2 ja rajada sidetrass sidetorstuga Lao tn 4 kinnistul oleva hooneni (vt Leht 3). Hoone fassaadil paigaldada kliendiliin UV kindlasse karbikusse.
- Tallinna mnt 3 kinnistul teha hoonete ühendamiseks sidevõrku Telia sidetrassist väljavõte mikrotoruga (vt Leht 3).
- 6691000 Tallinna maantee L2 kinnistul teha Telia trassist väljavõte mikrotoruga Tallinna mnt 10 ja Tallinna mnt 7 jaoks (vt Leht 3).
- 6691001 Kooli tänava kinnistul paigaldada Telia trassile KKS-2 poolkaev SK-3 ja alates sidekaevust rajada sidetrass mikrotoruga kinnistuteni (vt Leht 3).
- Telia sidekaevust A19 rajada sidetrass mikrotoruga Pargi tn 4 kinnistu jaoks, kus hoone lähetele paigaldada kliendiliini sidekaev ja kliendiliin paigaldada hoone fassaadile UV kindlasse karbikusse. Karbiku värv valida vastavalt fassaadi värvile (vt Leht 3).
- Projekteeritud sidetrass jääb riigitee nr **20141 Rapla-Varbola tee** kaitsevööndisse km`l 1.73- 2.05, kus sidekaev km`l 1.79 ja sidetrass ristub riigitee nr **20142 Alu keskuse tee`ga** km`l 0.04 ja kaitsevööndis kulgeb km`l 0.03-0.04.

- **Ehitatav taristu peab olema terves ulatuses kaabliotsijaga tuvastatav.** Tuvastustraadid peavad seadmete ühendamiseks olema kaevamisvajaduseta kättesaadavad. Tuvastustraati kättesaadavus peab olema tagatud ka lõpptarbija juures.
- Mikrotorude väljavõtted kaitsta Nitto külma- ja veekindla isolaarteibiga ning kasutamata mikrotoude otsa paigaldada otsakorgid.
- Peale sidetrassi paigaldamist tihendada trassi paigaldusjälg ja taastada eelnev olukord.

3.1 Juhised ja nõuded

Projekteeritud sidetrassi paigaldussügavus haljasalal on 0,7m ja tee all 1,0m.

Rapla vallale kuuluvatel transpordimaa maaüksustel on sidetrassi paigaldussügavus kogu maaüksusel min 1,0m.

Riigitee maaüksusel on paigaldamissügavus haljasalal min 0,9m, ristumisel kõrvalmaanteega min 1,5m, ristumisel sissesõidu teega min 1,2m.

Kaevuluuk paigaldada maapinnaga samale kõrgusele.

Sidetrass paigaldamisel lahtisel meetodil tee ääres peab pärast kaevetöid olema tee pealt tagatud ühtlane vee äravool. Tee serv ei tohi jääda teest kõrgem ja teeserv peab olema kaldega teest eemale. Teeserva ei tohi jääda kive.

3.2 Muinsuskaitse

Kaevetöodel tuleb arvestada arheoloogiliste leidude ja arheoloogilise kultuurikihi ilmsikstuleku võimalusega nii mälestisel, selle kaitsevööndis kui ka väljaspool mälestise ja selle kaitsevööndi ala. Muinsuskaitseadusest tulenevalt (§ 31 lg 1, § 60) on leidja kohustatud tööd katkestama, jätma leiu leiukohta ning teatama sellest Muinsuskaitseametile.

4 **Projekteerimis- ja töövõtu piirid**

Projekteeritud sidetrass jääb Telia Eesti AS omandisse.

Lõpptarbija tarbijaühendus jääb alates kinnistu piirist maaomanikule.

5 **Lubatud kõrvalekalded projekteeritud trassidest**

Enne ehitustööde algust tuleb projekteeritud trassid maha märkida täpses vastavuses projektile. Ehitustööde käigus ilmnevate ettenägematute asjaolude puhul on lubatud projekteeritud trassist kõrvale kalduda $\pm 0,5$ m ulatuses välja arvatud **Riigitee alusel maal, kus ei ole kõrvalekalded lubatud**. Ühelgi juhul ei tohi kõrvalekalle ulatuda kõrvaloleva maaüksuse piiridesse ja Teiste maa-aluste ja maapealsete kommunikatsioonide olemasolul kaablitrasside piirkonnas peavad olema tagatud normidekohased kaugused (kujad).

6 **Üldised nõuded ja juhised liinirajatise ehitamisel**

6.1 Liinirajatise (maakaablitrassi) tähistamine

Kaablikanalisatsiooni trassi asukoht pinnases tähistatakse selle kohale 20-30cm kõrgemale paigaldatud hoiatuslindiga. Trassi käänupunktid, kaitsetoru otsad ja lõikumiskohad teise

tehnovõrguga (väljaarvatud kinnisel meetodil ehitatavad lõigud) tähistada elektroonilise pallmarkeriga, paigaldades markerit 15cm kõrgemale tähistavast objektist.

6.2 Kaevetööde teostamine

Enne kaevetöid täpsustada olemasolevate maa-aluste kommunikatsioonide asukohad looduses ja vajadusel kutsuda juurde kommunikatsioonide valdajad. Kaevetööde käigus ilmnenud kommunikatsioonide teisitipaiknemisest informeerida valdajat ja lahendada olukord koos viimase esindajaga.

Lõikumisel kommunikatsioonitrassidega otsustatakse alt- või ülevalt läbimineku kasuks koostöös trassivaldajaga. Trassi paigaldamisel mehhanismidega kaevata lõikumiskohad kommunikatsioonitrassidega eelnevalt käsitsi lahti ning seejärel paigaldada trass läbi lahti kaevatud koha.

Maa-aluste ja maapealsete kommunikatsioonide kaitsevööndis kaevetööde teostamisel juhendada Majandus- ja taristuministri 25.06.2015. a määrusest nr 73 „Ehitise kaitsevööndi ulatus, kaitsevööndis tegutsemise kord ja kaitsevööndi tähistusele esitatavad nõuded“. **NB! Kommunikatsioonitrasside kaitsevööndis teostada kaevetööd käsitsi**, vt ära kirjad kooskõlastusest.

Kui geodeetilisele alusplaanile märgitud trassid on orienteeruvad ja kaevetööde ajal ei avastata eelnimetatud trasse, siis liinirajatise tähistamine lõikumiskohtades ei ole vajalik, kuna see ei pruugi kajastada reaalselt situatsiooni.

6.3 Teekatted ja haljastus

Peale kaevetöid ja side liinirajatise ehitamist taastada rikutud haljasmaa ja teekatted vähemalt olemasoleval tasemel. Rikutud teepeenarde taastamisel ei tohi kasvupinnas jääda kõrgem kui olemasoleva tee tasapind.

Korrastada ja taastada riigiteemaal haljastus kasvumulla ja murukülviga vastavalt „**Teetööde tehniliste kirjelduste**“ peatükis nr 9 – Maastikukujundustööd, toodud kvaliteedinõuetele.

Puude ja põsaste kasvutsoonis puu ja põsaste võra vigastamine ja mahavõtmine KEELATUD. Vältida puu juurestiku vigastamist kaevetööde käigus vajadusel teostada puu juurestiku ilmnenisel töid käsitsi nii, et juurestikku ei vigastata!

6.4 Tööde dokumenteerimine ja järelevalve

Teostatud tööde kohta koostada teostusjoonis(ed) ja kaetud tööde aktid. Kõrvalekalded projektist fikseerida vastavates protokollides ja kooskõlastada ehitusjärelevalvet teostava ametiisikuga

6.5 Töötervishoid ja tööohutus

Tööde teostamisel järgida Eesti Vabariigi töötervishoiu- ja tööohutusalauste õigusaktide nõudeid.

6.6 Tööde kvaliteedinõuded

Ehitustööde teostamisel juhendada kehtivatest ehitusmäärustest ja –normidest ning Telia Eesti AS tehnilistest nõuetest liini- ja kaablivõrgu ehitamisel.

6.7 Jäätmekäitlus

Ehitusel tekkivate jäätmete käitlemisel juhendada omavalitsuse jäätmekäitluse eeskirja nõuetest ning ehitusettevõtja jäätmekäitluse kavast.

Koostaja: OÜ Kirjanurk, Lossi tn 33, Põltsamaa linn, Põltsamaa vald, Jõgeva maakond, 48104; Registrikood 12592543

Töö nr: 14691P; **Stadium:** Tööprojekt

Töö nimetus: Rapla maakond, Rapla vald, Alu aleviku Telia sidevõrk

Tellij: Telia Eesti AS; **Tellimus:** PF14568

---

7 Täiendav informatsioon

Enne projekti väljastamist on teostatud võrdlev visuaalne kontroll piiride võimalike muudatuste suhtes projekteeritud sidetrassidega külgnevatel aladel Maa-ameti maainfoga tutvumise veebileheküljel.

Koostas: Liisa Jänes

30.04.2026